

V Bruseli 28. marca 2023
(OR. en, it, pl)

Medziinštitucionálny spis:
2021/0197(COD)

6740/23
ADD 1 REV 3

CODEC 247
CLIMA 96
ENV 167
TRANS 70
MI 135

POZNÁMKA K BODU I/A

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2019/631, pokiaľ ide o sprísnenie emisných noriem CO ₂ pre nové osobné vozidlá a nové ľahké úžitkové vozidlá v súlade s ambicióznejšími klimatickými cieľmi Únie (prvé čítanie) – prijatie legislatívneho aktu = vyhlásenia

Vyhlásenia Talianska

Vyhlásenie 1

Taliansko súhlasí s cieľom dekarbonizácie odvetvia cestnej dopravy a je plne odhodlané dosiahnuť ho, keďže zníženie emisií CO₂ v tomto odvetví, najmä tých, ktoré pochádzajú z osobných automobilov a ľahkých úžitkových vozidiel, je kľúčom k dosiahnutiu cieľov Únie v oblasti klímy.

Dekarbonizácia v odvetví cestnej dopravy by sa podľa nášho názoru mala uskutočňovať v súlade so zásadami hospodársky udržateľného a sociálne spravodlivého prechodu na nulové emisie a so zásadami technologickej neutrality.

Jednoznačne podporujeme elektrifikáciu ľahkých vozidiel. Nemyslíme si však, že počas prechodnej fázy by to mala byť jediná cesta k dosiahnutiu nulových emisií.

Elektrifikácia si vyžaduje významné zmeny v automobilovom priemysle, ktoré sa musia naplánovať a riadiť s náležitou starostlivosťou, aby sa zabránilo neželaným hospodárskym, priemyselným a sociálnym vplyvom. Automobily so spaľovacími motormi vlastní občania s nízkymi príjmami a zostanú v obehu aj po roku 2035. Úspech elektrických áut bude do veľkej miery závisieť od toho, aké budú dostupné pre týchto občanov.

Technologická neutralita dovedy umožní členským štátom využiť všetky riešenia, ktoré majú k dispozícii, na dekarbonizáciu odvetvia dopravy v závislosti od vnútroštátnych okolností a východiskových pozícií. Používanie palív z obnoviteľných zdrojov, ktoré sú kompatibilné so spaľovacími motormi, zabezpečí okamžité zníženie emisií bez toho, aby si to vyžadovalo neprimerané ekonomické obete zo strany občanov. Nútená elektrifikácia môže naopak predstavovať riziko neprijatia trhom, čo by mohlo poškodiť výrobcov automobilov a dodávok. Zabránilo by sa aj technologickému rozvoju hybridných motorov s veľmi malým vplyvom na životné prostredie.

Z hľadiska priemyslu poskytne rastúci dopyt po obnoviteľných palivách petrochemickému sektoru významnú príležitosť prispôbiť sa.

Pri stanovení cieľa zníženia emisií o 100 % do roku 2035 a neposkytnutí žiadnych stimulov na používanie palív z obnoviteľných zdrojov je navrhované nariadenie v rozpore so zásadou technologickej neutrality. Taliansko ho preto nemôže podporiť.

Pripomíname, že dosiahnutie cieľa zníženia emisií o 100 % závisí od viacerých podmienok, medzi ktoré patria:

- rozvoj hodnotového reťazca pre elektrické motory a batérie v Únii,
- udržateľné a diverzifikované dodávky potrebných surovín,
- primeraná infraštruktúra nabíjacích a čerpacích staníc,
- modernizácia elektrizačnej sústavy tak, aby sa dokázala vyrovnáť so zvýšeným odberom,

- prispôsobenie celého automobilového priemyslu, a to aj poskytnutím potrebných zručností,
- prijatie trhom, pokiaľ ide o nové vozidlá, ktoré by mali byť dostupné za prijateľné ceny, najmä pre najzraniteľnejšie domácnosti a spotrebiteľov.

Ak by sa tieto podmienky, ktorých splnenie nezávisí výlučne od vykonávania nariadenia (ES) č. 2019/631 a budú si vyžadovať značné investície a kompenzačné opatrenia, nesplnili, vplyv cieľa by bol závažný z hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho hľadiska, ako aj pre strategickú autonómiu Únie.

V tejto súvislosti poznamenávame, že prístup Únie k automobilovému priemyslu bol doteraz prevažne regulačný, zatiaľ čo Spojené štáty (so zákonom IRA) i Čína prijali aj plány stimulov.

Domnievame sa preto, že Komisia by mala:

- podporovať transformáciu automobilového priemyslu, najmä jeho MSP, s využitím všetkých dostupných legislatívnych a finančných prostriedkov,
- včas a komplexne monitorovať pokrok pri dosahovaní cestnej mobility s nulovými emisiami a podávať o ňom správy, pričom zohľadní všetky faktory, ktoré prispievajú k spravodlivej a nákladovo efektívnej transformácii vrátane posúdenia možných medzier vo financovaní, ako sa stanovuje v nariadení (článok 14a),
- na základe uvedeného monitorovania, posudzovania a podávania správ zabezpečiť dôkladné a dôveryhodné preskúmanie cieľov v roku 2026, ako sa stanovuje v nariadení (článok 15),
- prijať nadväzné opatrenia, pokiaľ ide o ustanovenie týkajúce sa evidencie vozidiel po roku 2035, ktoré sú poháňané výlučne palivami s nulovými emisiami CO₂ (odôvodnenie 11),
- navrhnúť, aby sa do nariadenia zahrnuli mechanizmy na zohľadnenie prínosov obnoviteľných palív z hľadiska zníženia emisií CO₂.

Vyhlásenie 2

Taliansko berie na vedomie písomné vyhlásenie Komisie k odôvodneniu 11 nového nariadenia o emisiách z osobných automobilov a dodávok, ktoré sa týka evidencie vozidiel so spaľovacími motormi po roku 2035, ktoré budú jazdiť na uhlíkovo neutrálne palivá.

Pozitívnu zmenou je, že Komisia uznala, že tieto vozidlá budú môcť byť stále evidované, a teda tiež prispievajú k dosiahnutiu cieľov zníženia emisií stanovených v nariadení.

Tento krok považujeme za odpoveď na požiadavku, ktorú Taliansko uviedlo vo svojom vyhlásení z 28. februára tohto roku a ktoré viedlo k odloženiu hlasovania o nariadení, ktoré sa teraz predkladá na posúdenie členským štátom.

V tejto súvislosti berieme na vedomie záväzok Komisie vykonať odôvodnenie 11 pred preskúmaním cieľov nariadenia, ktoré je naplánované na rok 2026, a to predložením návrhov právnych predpisov už v nadchádzajúcich mesiacoch.

Vzhľadom na túto otvorenosť Taliansko požiadalo o hlbšiu diskusiu medzi členskými štátmi, ktorá by sa v záujme zvýšenia efektívnosti týkala všetkých dostupných riešení.

Na jednej strane vítame rozhodnutie prehodnotiť spaľovacie motory, ktoré sú nevyhnutné pre hospodársku a sociálnu udržateľnosť mnohých krajín EÚ; na druhej strane sa domnievame, že Komisia tým, že vo svojom vyhlásení uvádza len syntetické palivá, prijala príliš reštriktívny výklad, ktorý stále neumožňuje úplné uplatňovanie zásady technologickej neutrality, za ktorú Taliansko vždy bojovalo, a to na základe technických a vedeckých údajov.

Domnievame sa, že biopalivá možno zahrnúť aj do kategórie palív, ktoré sú neutrálne z hľadiska celkovej bilancie CO₂ a ktoré prispievajú k postupnej dekarbonizácii odvetvia.

V rámci postupov schvaľovania legislatívnych aktov, na ktoré sa odvoláva Komisia, vynaložíme všetko úsilie na zabezpečenie toho, aby sa biopalivá považovali aj za uhlíkovo neutrálne palivá, pričom v nádeji, že sa uskutoční ďalšia plodná diskusia, sa zdržíme hlasovania o konečnom rozhodnutí Rady.

Vyhlásenie Poľska

Poľsko je rozhodne proti prijatiu tohto legislatívneho aktu.

Nesúhlasí s tým, aby sa nové poplatky a zaťaženie prenášali na občanov, napr. zvýšením nákladov na prístup k palivám. Akékoľvek dodatočné náklady vyplývajúce z nového zaťaženia by mali znášať výrobcovia a nemali by sa prenášať na občanov. Právne predpisy EÚ by mali podnecovať výrobcov automobilov k tomu, aby občanom ponúkali vozidlá s nulovými emisiami pri čo najnižších nákladoch. Mali by tiež zohľadňovať rozdielne okolnosti jednotlivých členských štátov tak, aby sa zabránilo prehlbovaniu sociálnej stratifikácie, chudoby alebo vylúčenia.

Trendy zamerané na znižovanie emisií vozidiel by mali zohľadňovať trhovú potenciál tak z hľadiska technologických osobitostí výrobcov vozidiel alebo vybavenia vozidiel, ako aj z hľadiska hospodárskych aspektov, a to s náležitým ohľadom na finančnú kapacitu občanov danej krajiny.

Poľsko okrem toho nemôže akceptovať začlenenie výnimiek pre výrobcov určitých luxusných značiek; je to nezlučiteľné so všeobecnou zásadou, na základe ktorej by sa emisie mali znížiť vo všetkých odvetviach sociálne spravodlivým spôsobom. V čase krízy by mali byť výnimky zamerané na najchudobnejších občanov, a nie na výrobcov luxusných automobilov. Poľsko preto s týmto legislatívnym aktom nesúhlasí.

Spoločné vyhlásenie Estónska a Fínska

Plne podporujeme ambiciózny balík Fit for 55 a vítame výsledok hlasovania o návrhu Komisie v Európskom parlamente, ktorý odráža kompromisnú dohodu dosiahnutú medzi inštitúciami počas trialógov.

Hoci súhlasíme s cieľom nariadenia, ktorým je znížiť emisie z cestnej dopravy v súlade s cieľmi Únie v oblasti klímy, vyjadrujeme poľutovanie nad tým, že v nariadení nie sú zohľadnené vozidlá na plynový pohon. Považujeme za dôležité podporovať využívanie biometánu v doprave a počas rokovania sme navrhli stimuly pre vozidlá na plynový pohon. Chceli by sme tiež Komisii pripomenúť odôvodnenie týkajúce sa registrácie vozidiel, ktoré budú jazdiť na palivá neutrálne z hľadiska CO₂ po roku 2035.

Napokon považujeme za nevyhnutné, aby sa pri revízii noriem CO₂ pre ťažké úžitkové vozidlá zachovala technologická neutralita.

Vyhlásenie Komisie

Európska komisia sa zasadzuje o technologicky neutrálne predpisy o klíme, najmä pokiaľ ide o reguláciu emisných noriem CO₂ pre osobné automobily a ľahké úžitkové vozidlá. Komisia uznáva a potvrdzuje rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady zahrnúť odôvodnenie 11 do dohodnutého kompromisného znenia revízie nariadenia, ktorým sa stanovujú emisné normy CO₂ pre nové osobné automobily a dodávkové vozidlá. Komisia bude toto odôvodnenie považovať za východiskový bod pre príslušné legislatívne iniciatívy.

Ako prvý krok Komisia hneď po prijatí nariadenia Európskym parlamentom a Radou predloží vykonávacie nariadenie na účely typového schvaľovania týchto vozidiel, čím sa stanoví spoľahlivý a voči únikom odolný postup typového schvaľovania pre vozidlá, ktoré sú trvalo poháňané výlučne palivami z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu. Komisia sa bude usilovať o rýchle konanie v rámci Technického výboru – motorové vozidlá (TCMV) a v právnom rámci vynaloží úsilie o úspešné ukončenie rozhodovacieho procesu.

Komisia bude tiež bezodkladne pracovať na ďalšom vykonávaní odôvodnenia 11. Po konzultácii so zainteresovanými stranami Komisia v súlade s právnym splnomocnením navrhne na jeseň 2023 aj delegovaný akt, v ktorom sa v súvislosti s reguláciou emisných noriem CO₂ pre osobné automobily a ľahké úžitkové vozidlá stanoví, ako budú vozidlá poháňané len e-palivami prispievať k cieľom znižovania emisií CO₂. V prípade, že spoluzákondarcovia návrh zamietnu, bude Komisia postupovať inou legislatívnou cestou, napr. revíziou nariadenia o CO₂ s cieľom vykonať aspoň právny obsah delegovaného aktu.